

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sža/45/2014
Identifikačné číslo spisu:	7014201202
Dátum vydania rozhodnutia:	05.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7014201202.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavaleca, PhD a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa: Z., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom H., štátny príslušník Alžírka, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov, Bitúnková 14, 078 01 Sečovce, zastúpený: Advokátska kancelária Škamla, s.r.o., Makovického 15, Žilina, proti odporcovi: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Prešov, Oddelenie cudzineckej polície PZ Michalovce, ul. Ľ. Štúra 1, 071 01 Michalovce, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. p. PPZ-HCP-PO7-ZVC-57-008/2014 zo dňa 12.09.2014 o zaistení, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sp/50/2014-22 zo dňa 15.októbra 2014 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5Sp/50/2014-22 zo dňa 15.októbra 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

PREDMET KONANIA

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. p. PPZ-HCP-PO7-ZVC-57-008/2014 zo dňa 12.09.2014, ktorým odporca podľa § 88 ods.1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov resp. „ZoPC“) zaistil navrhovateľa dňom 12.9.2014 o 10.30 hod. na čas nevyhnutne potrebný, teda na čas pre výkon trestu vyhostenia na 180 dní na účel výkonu uloženého trestu vyhostenia.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že preskúmal napadnuté rozhodnutie odporcu v rozsahu odvolacích námietok, ktorými boli:

- 1/ neskúmame zdravotného stavu navrhovateľa,
- 2/ nemožnosť naplnenia účelu zaistenia,

3/ nesprávne vyhodnotenie rizika úteku,

4/ nesprávne použité slovo v poučení o opravnom prostriedku.

Krajský súd uviedol, že odporca je v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či zaistením osoby bol naplnený účel, vyplývajúci z príslušných zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, chránených inými právnymi predpismi. Krajský súd k tomu dodal, že odporca vo svojom rozhodnutí v súlade s § 89 ods. 1 ZoPC, sa zaoberal možnosťou namiesto zaistenia príslušníka tretej krajiny mu uložiť zložiť peňažnú záruku alebo zabezpečiť si ubytovanie s tým, že tieto neboli v prípade navrhovateľa realizovateľné.

K námietke 1/ krajský súd uviedol, že odporca je povinný pri svojom rozhodovaní zaoberať sa a vziať do úvahy individuálne okolnosti týkajúce sa daného prípadu cudzinca a musí v takto zistených okolnostiach dospieť k záveru, že skutočne môže dôjsť k naplneniu účelu, ktorému má administratívne zaistenie slúžiť, teda niektorému z dôvodov uvedených v § 88 ods. 1 ZoPC. To znamená, že odporca je pri rozhodovaní o zaistení cudzinca podľa tohto ustanovenia povinný prihliadať aj na zdravotný stav cudzinca, najmä z pohľadu, či tento ho nezaraduje do kategórie zraniteľných osôb (§ 2 ods. 7 ZoPC).

Podľa uvedeného ustanovenia zraniteľnou osobou je najmä maloletá osoba, osoba so zdravotným postihnutím, obeť obchodovania s ľuďmi, osoba staršia ako 65 rokov, tehotná žena, slobodný rodič s maloletým dieťaťom a osoba, ktorá bola vystavená mučeniu, znásilneniu alebo iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia; v odôvodnených prípadoch možno za staršiu osobu považovať aj osobu mladšiu ako 65 rokov. ZoPC v ustanovení § 88 ods. 9 nevyklučuje ani zaistenie takejto osoby, do úvahy však prichádza zaistenie len v nevyhnutnom prípade a na čo najkratší čas. Podmienkou je, že takéto skutočnosti, resp. prekážky zaistenia na maximálne možnú dobu zaistenia sú správnemu orgánu v čase rozhodovania o zaistení zrejmé alebo známe, alebo vyšli v konaní najavo.

Zo zápisnice o vyjadrení účastníka konania podľa § 22 ods. 1 Správneho poriadku č. PPZ-HCP-PO7-ZVC-57-006/2014 zo dňa 12.09.2014 vyplýva, že navrhovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že má určité zdravotné problémy.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že súčasťou spisu je aj trestný rozkaz sp. zn. OT/68/2014, vydaný Okresným súdom v Humennom dňa 12.09.2014, ktorým bol navrhovateľovi za spáchaný trestný čin prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia okrem iného uložený trest vyhostenia na tri roky. Odporca v rozhodnutí o zaistení takýmto rozhodnutím argumentuje, odvoláva sa naň, a to predovšetkým v samotnom odôvodnení rozhodnutia. Odporca teda zjavne zaistenie navrhovateľa odôvodňoval preukázaním existencie rozhodnutia o treste vyhostenia navrhovateľa, ako nevyhnutného podkladu pre vydanie rozhodnutia o zaistení.

Namietaný možný trestný postih, väzenie, represia zo strany štátu pôvodu a život v neslobode, bez garancie základných ľudských práv a slobôd boli predmetom skúmania v rámci trestného konania. Ustanovenia § 65 ods. 2 písm. e) a f) Trestného zákona totiž vymedzujú legálny priestor možnosti ukladania trestu vyhostenia. V zmysle ustanovenia § 65 ods. 2 písm. e) Trestného zákona trest vyhostenia nemožno uložiť páchatelovi, ak má byť vyhostený do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho osobná sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky, alebo pre toho, kto bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku. V zmysle ustanovenia § 65 ods. 2 písm. f) Trestného zákona trest vyhostenia nemožno uložiť páchatelovi, ak má byť vyhostený do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponížujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu taký trest môže byť uložený.

Podľa krajského súdu nie je preto oprávnená odvolacia námietka 2/ navrhovateľa, že odporca sa nezaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia efektívnosťou a účelnosťou zaistenia z pohľadu čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Hodnotením efektívnosti a účelnosti zaistenia navrhovateľa sa odporca vo svojom rozhodnutí zaoberal. Dĺžku lehoty zaistenia správny orgán odôvodnil nielen citovaním ustanovenia § 88 ods. 4 ZoPC, ale aj dĺžkou trvania všetkých úkonov smerujúcich k vyhosteniu navrhovateľa z územia SR t. j. potvrdenie jeho totožnosti, komunikácia so zastupiteľským úradom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, zabezpečenie náhradného cestovného dokladu a samotnou realizáciou vyhostenia,

stanoviskom Útvaru policajného zaistenia Sečovce (čl. 24 administratívneho spisu odporcu). S takýmto odôvodnením efektívnosti a účelnosti zaistenia, najmä z hľadiska článku 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, rovnako ako s odôvodnením dĺžky zaistenia, sa krajský súd plne stotožňuje a považuje odvolacie námietky v týchto smeroch za neopodstatnené.

Krajský súd vyslovil názor, že riziko úteku u navrhovateľa je dané. Predpokladom na túto obavu je celkové správame sa navrhovateľa.

K námietke 4/ krajský súd uviedol, že táto nie je predmetom súdneho preskúmavania.

Na základe uvedených skutočností považoval krajský súd odvolacie námietky navrhovateľa za nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach a argumentácii dôvodov zaistenia krajský súd poukázal na písomné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje. Krajský súd námietkam navrhovateľa nevyhovел a napadnuté rozhodnutie odporcu ako zákonné potvrdil.

Krajský súd poukázal na úradný záznam (č.l. 21 spisu), podľa ktorého po vyhlásení rozsudku mala nastať zmena v právnom zastupovaní navrhovateľa, avšak v čase expedovania rozsudku, plná moc krajskému súdu nebola doručená.

II.

Stručné zhrnutie odvolacích dôvodov navrhovateľa

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K nezrozumiteľnosti rozhodnutia

Navrhovateľ uviedol, že v oprávnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu odporcu navrhoval zrušiť napadnuté rozhodnutie z dôvodu podľa § 205j ods. 2, písm. d) OSP, teda z dôvodu, že rozhodnutie odporcu je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Súd prvého stupňa napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil, a tak dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je zrozumiteľné a preskúmateľné.

Podľa navrhovateľa nie je zrejmé, ako mohol súd prvého stupňa dospieť k záveru, že rozhodnutie odporcu je zrozumiteľné.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov (ďalej len „ZOPC“) je policajt oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia.

Podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZOPC policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku.

Ustanovenie § 88a ZOPC, ktoré upravuje podmienky zaistenia žiadateľa o azyl, je vo vzťahu špeciality k § 88 ZOPC.

Výrok rozhodnutia odkazuje na § 89 ods. 1 písm. b) ZOPC, t.j. na ustanovenie, podľa ktorého sa zaisťujú cudzinci, ktorí nie sú žiadatelia o azyl. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa správny orgán v rozpore s vyššie uvedeným zaoberá podmienkami zaistenia žiadateľa o azyl.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že navrhovateľ bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b) ZOPC, avšak z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné dospieť k jednoznačnému záveru, či odporca v dobe vydania rozhodnutia navrhovateľa považoval za žiadateľa o azyl alebo nie. Ak ho považoval za žiadateľa o azyl, nie je zrejmé, prečo ho nezaistil podľa § 88a ZOPC, ktorý upravuje podmienky zaistenia žiadateľov o azyl. V prípade, ak ho nepovažoval za žiadateľa o azyl, nie je zrejmé, prečo sa odporca v podstatnej časti rozhodnutia o zaistení navrhovateľa venuje podmienkam zaistenia žiadateľov o azyl.

Súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil, ak dospel k záveru, že rozhodnutie odporcu je zrozumiteľné a preskúmateľné. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne, ak sa aj napriek vyššie uvedeným skutočnostiam stotožnil s rozhodnutím odporcu.

K riziku úteku

Súd prvého stupňa k námietke navrhovateľa ohľadom nesprávneho vyhodnotenia rizika úteku v napadnutom rozhodnutí len dvomi vetami konštatoval nasledovné: „Krajský súd je toho názoru, že riziko úteku u navrhovateľa je dané. Predpokladom na túto obavu je celkové správanie navrhovateľa“.

Z pojmu „celkové správanie navrhovateľa“ nie je možné zistiť, na základe akých konkrétnych

skutočností dospel súd prvého stupňa k záveru, že u navrhovateľa existuje riziko úteku.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nepreskúmateľné a nezákonné.

Z napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že sa v plnom rozsahu stotožnil s písomným odôvodnením rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa.

Podľa zákona o pobyte cudzincov je potrebné riziko úteku skúmať len vtedy, ak je účastník konania zaistený podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZOPC, teda ako žiadateľ o azyl. Navrhovateľ bol však zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b) ZOPC, a teda vôbec nie je zrejmé, prečo odporca skúmal riziko úteku navrhovateľa.

Vyššie uvedené skutočnosti nasvedčujú tomu, že rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa je absolútne nezrozumiteľné. Rozhodnutie súdu prvého stupňa nemôže obstať, keď v ňom súd prvého stupňa uvádza, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s písomným odôvodnením rozhodnutia o zaistení navrhovateľa, ktoré je absolútne nezrozumiteľné.

K dĺžke zaistenia

Súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí uvádza, že námietky navrhovateľa ohľadom efektívnosti a účelnosti zaistenia navrhovateľa považuje za irelevantné a plne sa stotožňuje s odôvodnením dĺžky zaistenia navrhovateľa.

Navrhovateľ bol podľa § 88 ods. 4 ZOPC zaistený na čas nevyhnutne potrebný, teda na čas pre výkon trestu vyhostenia na 180 dní.

Záver súdu prvého stupňa o tom, že zaistenie navrhovateľa je efektívne a účelné nie je správny.

Na strane č. 6 rozhodnutia odporcu je uvedené, že navrhovateľ pri výpovedi v zápisnici o vyjadrení prejavil vôľu o udelenie azylu. Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 48°/2002 Zb. o ministerstvo v konaní o azyle (ďalej len „zákon o azyle“) rozhodne do 90 dní od začatia konania; v konaní začatom podľa § 4 ods. 4 ministerstvo rozhodne do 90 dní od poskytnutia údajov podľa § 4 ods. 5. Lehotu na rozhodovanie môže v odôvodnených prípadoch predĺžiť predstavený povereného zamestnanca ministerstva, ktorý vo veci koná. O predĺžení lehoty na rozhodnutie vo veci žiadosti o udelenie azylu ministerstvo žiadateľa písomne vyrozumie.

Podľa § 21 ods. 1 zákona o azyle proti rozhodnutiu ministerstva o neudelení azylu, o odňatí azylu, o nepredĺžení doplnkovej ochrany a o zrušení doplnkovej ochrany možno podať opravný prostriedok na súd do 30 dní od jeho doručenia, ak tento odsek neustanovuje inak. Podanie opravného prostriedku má odkladný účinok; to neplatí, ak ide o rozhodnutie o neudelení azylu podľa § 13 ods. 5 o odňatí azylu podľa § 15 ods. 3 a 4 a zrušení doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. b) z dôvodu podľa § 13c ods. 2 písm. d) alebo e), ak bola doplnková ochrana poskytnutá na účel zlúčenia rodiny. Proti rozhodnutiu o udelení azylu, rozhodnutiu o neudelení azylu v časti o poskytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutiu o predĺžení doplnkovej ochrany nemožno podať opravný prostriedok.

Podľa § 21 ods. 2 zákona o azyle proti rozhodnutiu, ktorým bola žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako neprípustná alebo ako zjavne neopodstatnená, možno podať opravný prostriedok na súd do 20 dní od jeho doručenia; podanie opravného prostriedku nemá odkladný účinok, ak súd nerozhodne inak.

Podľa § 21 ods. 3 zákona o azyle o opravnom prostriedku podľa odsekov 1 a 2 rozhodne krajský súd do 90 dní odo dňa doručenia opravného prostriedku.

Podľa § 21 ods. 4 zákona o azyle o odvolaní proti rozhodnutiu podľa odseku 3 rozhodne odvolací súd do 60 dní od predloženia veci odvolaciemu súdu.

Z vyššie uvedené vyplýva, že v prípade negatívneho rozhodnutia príslušného orgánu o žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu, po ktorom by nasledoval prieskum tohto rozhodnutia súdom prvého stupňa, prípadne aj odvolacím súdom, by bola dĺžka zaistenia kratšia ako dĺžka časového obdobia od podania žiadosti o azyl do právoplatného rozhodnutia o tejto žiadosti. Trest vyhostenia preto nie je možné v lehote 180 dní vykonať. Zároveň nie je možné lehotu dodatočne predĺžiť, keďže v zmysle ZOPC celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu nesmie presiahnuť šesť mesiacov.

Súdca, ktorý rozhodoval o uložení trestu navrhovateľovi preukázateľne nemal dostatok času na to, aby si vyžiadal od príslušných orgánov správny o krajine pôvodu navrhovateľa, prípadne akékoľvek iné relevantné informácie, z ktorých by vyplývalo, že neexistujú žiadne prekážky pre vyhostenie navrhovateľa.

Navrhovateľ sa vzdal práva na podanie odporu voči trestnému rozkazu, nakoľko mu bolo povedané, že ak sa práva na podanie odporu vzdá, nepôjde do väzenia.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nezákonné.

K alternatívam zaistenia

Navrhovateľ uviedol, že v podanom opravnom prostriedku namietal, že rozhodnutie odporcu je zjavne arbitrárne, pretože zle vyhodnotil otázku, či má navrhovateľ kde býval; a či má navrhovateľ na Slovensku nejaké rodinné väzby, nakoľko sa navrhovateľ najčastejšie zdržiaval u svojej priateľky.

K vyššie uvedenej námietke sa súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí nijakým spôsobom nevyjadril.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je nezákonné, nakoľko súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku odignoroval námietku navrhovateľa ohľadom nesprávneho vyhodnotenia existencie alternatív zaistenia.

K skutočnému skutkovému stavu

V rozhodnutí o zaistení navrhovateľa odporca uvádza, že navrhovateľ bol dňa 9.9.2014 v čase o 19:40 hod. kontrolovaný hliadkou Oddelenia azylu PZ Humenné na ul. Mierovej v Humennom a vzhľadom na to, že počas kontroly nevedel preukázať svoju totožnosť, bol predvedený na Oddelenie azylu PZ Humenné. Skutočnosti sa navrhovateľ dostavil do Humenného z dôvodu, že chcel požiadať o azyl. Domnievame sa, že nemôže byť náhoda, že navrhovateľ bol hliadkou kontrolovaný zo všetkých možných miest práve v Humennom a na ulici, na ktorej sídli Záchytný tábor MV SR. Nie je teda zrejmé, prečo nebola prijatá jeho žiadosť o azyl už na Oddelení azylu PZ Humenné, ale namiesto prijatia žiadosti o azyl bolo voči navrhovateľovi začaté trestné stíhanie. To, že odporca, ako aj všetky ostatné správne orgány, ktoré sa zúčastnili na zaistení navrhovateľa museli mať vedomosť tom, že navrhovateľ prišiel do Humenného požiadať o azyl vyplýva aj z rozhodnutia odporcu, v ktorom sa v podstatnej časti venuje podmienkam zaistenia žiadateľa o azyl. Z vyššie uvedeného podľa navrhovateľa vyplýva, že ak by bola prijatá navrhovateľova žiadosť o azyl už v Humennom na Oddelení azylu PZ Humenné, navrhovateľ by nemohol byť pozbavený osobnej slobody v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ má v súlade s § 90 ods. 1 písm. d) ZOPC právo na periodickú kontrolu zákonnosti zaistenia sa domnieva, že odvolací súd by mal o zákonnosti rozhodnutia odporcu o zaistení navrhovateľa, ako aj o zákonnosti rozsudku krajského súdu rozhodovať na základe všetkých jemu známych skutočností, ktoré boli navrhovateľom doposiaľ uvedené.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal rozsudok, ktorým rozsudok krajského súdu zmení tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Súčasne navrhol, aby najvyšší súd nariadil jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca tak, že navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny.

K I. časti podaného odvolania odporca nezaujal žiadne stanovisko, nakoľko v tejto časti v prvom odseku navrhovateľ konštatuje ako rozhodol vo veci Krajský súd Košice a následne v druhom odseku vyjadruje nesúhlas s rozhodnutím Krajského súdu Košice.

K námietkam uvedeným v II. časti podaného odvolania v oddiely i) k nezrozumiteľnosti rozhodnutia odporca konštatoval, že tak ako je uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozhodnutia, účastník konania bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“), pričom vo výroku rozhodnutia sa neuvádza ustanovenie § 89 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov ako to v siedmom odseku tohto oddielu uvádza právny zástupca účastníka konania. Správny orgán nemohol zaistiť účastníka konania ako žiadateľa o azyl podľa § 88a zákona o pobyte cudzincov, nakoľko žiadateľom o udelenie azylu sa rozumie osoba, od ktorej bolo prijaté vyhlásenie o udelenie azylu, no počas konania nebolo na správnom orgáne od účastníka konania prijaté vyhlásenie, nakoľko Oddelenie cudzineckej polície PZ Michalovce nie je príslušné na prijatie vyhlásenia o azyle a preto správny orgán nezaistil účastníka konania podľa § 88a zákona o pobyte cudzincov. V zmysle § 3 ods. 2 písm. d) zákona o azyle „Príslušným na prijatie vyhlásenia podľa odseku 1 je ak ide o cudzinca, ktorý je umiestnený v zariadení pre cudzincov podľa osobitného zákona, policajný útvar v tomto zariadení.“

Skutočnosť, že odporca poukázal v odôvodnení rozhodnutia na viaceré právne normy týkajúce sa zaistenia žiadateľov o azyl, ale odporca poukázal na tieto ustanovenia a využil ich ako poučenie účastníka

konania, pričom tento počas spísania zápisnice o podaní vyjadrenia prejavil vôľu podať žiadosť o udelenie azylu a preto odporca poukázal aj na možnosti zaistenia žiadateľov o udelenie azylu.

K námietkam uvedeným v II. časti podaného odvolania v oddieli U) riziko úteku ktorými právny zástupca účastníka konania napáda postup Krajského súdu sa odporca nevyjadril, nakoľko podľa odporcu správny orgán nie je kompetentný na posúdenie postupu Krajského súdu. Poukázanie na riziko úteku účastníka konania je v napadnutom rozhodnutí správneho orgánu uvedené v spojitosti s alternatívami zaistenia, pričom účastník konania nie je pre správny orgán dôveryhodný, keďže v predchádzajúcom období sa dopustil trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, opakovane žiadal o udelenie azylu, pričom viackrát svojvoľne opustil pobytový tábor a taktiež mu bol na území Švajčiarska uložený zákaz vstupu.

K námietkam uvedeným v II. časti podaného odvolania v oddieli iii) dĺžka zaistenia odporca konštatoval, že účastník konania nebol zaistený ako žiadateľ o udelenie azylu podľa § 88a zákona o pobyte cudzincov, ale podľa § 88 ods. 1 písm. b), pričom právny zástupca účastníka konania sa snaží vyvrátiť tvrdenia správneho orgánu poukázaním na zákonné ustanovenia týkajúce sa žiadateľov o udelenie azylu, čo je podľa správneho orgánu v prípade účastníka konania irelevantné. Správny orgán zastáva názor, že efektívnosť a účelnosť zaistenia a taktiež dĺžka zaistenia je v napadnutom rozhodnutí dostatočne odôvodnená.

K námietkam uvedeným v II. časti podaného odvolania v oddieli iv) skúmanie zdravotného stavu navrhovateľa odporca konštatoval, že účastník konania v konaní neuviedol, že má nejaké zdravotné problémy a tvrdenie právneho zástupcu účastníka konania je podľa správneho orgánu irelevantné, pričom účastník konania je spôsobilý na právne úkony, z výzoru a správania účastníka konania nie je zrejmé, že trpí nejakou chorobou alebo poruchou a správne orgánu neprináleží, aby každého účastníka konania, s ktorými príde do kontaktu podroboval zdravotnému vyšetreniu, či netrpí nejakou chorobou alebo poruchou.

K námietkam uvedeným v II. časti podaného odvolania v oddieli v) k výkonu trestu vyhostenia odporca uviedol, že sa stotožňuje s tvrdením krajského súdu uvedeným v odseku 5 na strane 5 pokračujúcim na strane 6 napadnutého rozsudku, že namietaný trestný postih, väzenie, represia zo strany štátu pôvodu a život v neslobode, bez garancie základných ľudských práv a slobôd boli predmetom skúmania v rámci trestného konania. Odporca napokon uviedol, že k námietkam uvedeným v tejto časti nebude vyjadrovať, nakoľko mu neprináleží skúmať postup súdu v Trestnom konaní s účastníkom konania, avšak tvrdenie navrhovateľa v odseku 5 tejto časti je príliš odvážne, nakoľko ním obviňuje súd, že vydieral účastníka konania v trestnom konaní.

K námietkam uvedeným v II. časti podaného odvolania v oddieli vi) k alternatívam zaistenia odporca konštatoval, že tvrdenie navrhovateľa, že účastník konania sa najčastejšie obvykle zdržiaval u svojej priateľky je len účelové a nepodložené dôkazmi. Ku skutočnosti, že súd prvého stupňa sa podľa slov navrhovateľa nevyjadril k námietke ohľadom nesprávneho vyhodnotenia existencie alternatív zaistenia sa odporca nevyjadril, avšak uviedol, že zo strany správneho orgánu boli alternatívy zaistenia preskúmané avšak neboli uplatnené.

K námietkam uvedeným v II. časti podaného odvolania v oddieli vii) skutočný skutkový stav musí správny orgán konštatovať, že účastník konania žiadal o azyl na území Slovenskej republiky od mája roku 2010 doteraz celkovo osemkrát, pričom konanie o udelenie azylu bolo v siedmych prípadoch zastavené, posledné ôsme konanie práve prebieha. Uvedené informácie správny orgán získal s informačného systému Ministerstva vnútra. V dvoch prípadoch boli žiadosti zamietnuté ako zjavne neopodstatnené z dôvodu, že účastník konania v jednom prípade uviedol nepravdivé údaje v konaní o azyle - zmenil si identitu, v druhom prípade nespôlupracoval s ministerstvom, opakovane a bez závažných dôvodov sa nedostavil na pohovor, čím znemožnil posúdenie žiadosti. V jednom prípade bol azyl neudelený z dôvodu, že účastník konania nespĺnil podmienky na udelenie azylu. V ostatných štyroch prípadoch boli konania o azyle zastavené, jedenkrát z dôvodu, že účastník konania opustil územie Slovenskej republiky, jedenkrát z dôvodu, že sa účastník konania bez priepustky viac ako 7 dní zdržiaval mimo azylového zariadenia a dvakrát z dôvodu, že sa v konaní o azyle účastníka konania už právoplatne rozhodlo o tom, že sa žiadosť zamietá ako zjavne neopodstatnená, neudeľuje sa azyl, odníma sa azyl, nepredlžuje sa doplnková ochrana alebo sa zrušuje doplnková ochrana a skutkový stav sa podstatne nezmenil. Ďalej odporca poukázal na skutočnosť, že Schengenskom informačnom systéme má účastník konania uložený zákaz vstupu na územie Švajčiarska zo dňa 31.08.2012 a preto správny orgán musí

konštatovať, že na základe týchto skutočností je zrejmé, že účastník konania za obdobie štyroch rokov nedokázal vyriešiť svoju pobytovú otázku.

Tvrdenie navrhovateľa, že správne orgány museli vedieť, že účastník konania prišiel do Humenné ho požiadať o azyl je podľa správneho orgánu len vykonštruované. Účastník konania bol kontrolovaný pričom bolo zistené, že je podozrivý zo spáchania trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, za ktorý bol aj neskôr odsúdený. Správny orgán má za to, že účastník konania mohol požiadať o udelenie azylu aj pred súdom v trestnom konaní, pričom tak neurobil.

Odporca uviedol, že účastník konania si vlastnou ľahostajnosťou privodil trestné stíhanie a následky z neho vyplývajúce, čiže aj samotné zaistenie. Účastník konania si svoj pobyt na území Slovenskej republiky, resp. Schengenského priestoru snaží riešiť opätovnými žiadosťami o azyl.

S citáciou uvedenou v II. časti podaného odvolania v oddieli ix) záver správny orgán vyjadruje nesúhlas, nakoľko zastávame názor, že odporca správne posúdil skutkový stav veci a rozhodol v zmysle zákonných ustanovení. Odporca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1Sza/6/2013 zo dňa 24.09.2013, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach, ktorý potvrdil rozhodnutie o zaistení cudzinca vydané Oddelením cudzineckej polície Policajného zboru v Michalovciach v obdobnom prípade, kedy bol štátny príslušník Moldavska odsúdený za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia a následne zaistený z dôvodu výkonu trestu vyhodenia.

Odporca poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ je tohto času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej len „ÚPZC Sečovce“), avšak dňa 20.11.2014 bol na základe príkazu na prepustenie prepustený zo zaistenia, predvedený na policajný útvar a po spísaní zápisnice o podaní vyjadrenia následne zaistený podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov ako žiadateľ o udelenie azylu, nakoľko počas umiestnenia bolo od účastníka konania v ÚPZC Sečovce prijaté vyhlásenie o udelení azylu na území Slovenskej republiky.

IV.

Argumentácia rozhodnutia odporcu

Odporca rozhodnutím č. p. PPZ-HCP-PO7-ZVC-57-008/2014 zo dňa 12.09.2014 podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov zaistil navrhovateľa dňom 12.09.2014 v čase od 10:30 hod. na účel výkonu trestu vyhodenia a zároveň podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil do ÚPZC Sečovce na čas nevyhnutne potrebný, teda na čas pre výkon trestu vyhodenia na 180 dní.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dňa 09.09.2014 v čase o 19:40 hod. bol navrhovateľ kontrolovaný hliadkou Oddelenia azylu PZ Humenné na ul. Mierovej v Humennom, kedy pri kontrole nevedel hodnoverným spôsobom preukázať svoju totožnosť, preto bol predvedený podľa ustanovenia § 18 ods. 4 zákona č. 171/1993 Z. z. o policajnom zbore na príslušný útvar za účelom zistenia jeho totožnosti.

Lustrovaním bolo zistené, že navrhovateľ mal zakázaný vstup na územie Slovenskej republiky do 11.06.2019 a to rozhodnutím o administratívnom vyhodení z územia Slovenskej republiky vydaným Oddelením cudzineckej polície PZ Bratislava, sp. zn. PPZ-HCP-BA6-3-092/2014-AV zo dňa 30.01.2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11.06.2014. Dňa 12.09.2014 bol trestným rozkazom sp. zn. OT/68/2014 vydaným Okresným súdom Humenné odsúdený podľa § 348 ods. 2 za použitia § 336 písm. j), 1) Trestného zákona bez priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Trestného poriadku zohľadniac § 38 ods. 2,3 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov s tým, že bol výkon trestu podmienčne odložený s určením skúšobnej doby v trvaní dvoch rokov. Súčasne súd navrhovateľovi uložil trest vyhodenia na tri roky.

Navrhovateľ sa zdržiaval na území SR bez cestovného dokladu, bez platného víza alebo platného povolenia na pobyt, alebo dočasného povolenia k pobytu vydaného jednou zo zmluvných strán. Týmto svojím konaním navrhovateľ porušil ustanovenie čl. 5 ods. 1 písm. a) a b) Nariadenia Rady ES č. 562/2006, ktorým sa ustanovuje Kódex Spoločenstva o pravidlách pohybu osôb cez hranice a čl. 19 ods. 1 a čl. 21 ods. 1, 2 Schengenského dohovoru. Odporca poukázal na povinnosť každého štátneho príslušníka tretej krajiny zdržiavať sa na území SR s platným cestovným dokladom alebo dokladom oprávňujúcim zdržiavať sa na území SR, mať platné vízum a dostatočné prostriedky na živobytie v zmysle Kódexu schengenských hraníc.

Odporca uviedol, že sa pri rozhodovaní o zaistení riadil aj Dohovorom o právnom postavení utečencov z

roku 1951 v znení protokolu o postavení utečencov z roku 1967, Smernicou Rady 2003/9/ES, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl, Chartou základných práv Európskej únie, Všeobecnej deklarácie ľudských práv, ustanovenia ktorých aj citoval. Odporca poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 SŽa/52/2008, Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 a Súdneho dvora EÚ zo dňa 30.05.2013 Mehmet Arslan proti Polícii ČR C-534/11.

Odporca vychádzajúc z doterajšej praxe a zo skutočnosti, že sa navrhovateľ dopustil na území SR úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený, dospel k záveru, že u navrhovateľa existuje dôvodné podozrenie rizika úteku.

Ďalej odporca skúmal rodinné väzby a ekonomickú situáciu navrhovateľa a zistil, že tento nemá žiadne rodinné väzby na území SR, nemá finančné prostriedky, nemá na území SR rezervované ubytovanie alebo zabezpečené zamestnanie a z toho dôvodu mu policajný útvar neuložil povinnosť v zmysle § 89 zákona o pobyte cudzincov, pretože nemá na území SR žiadne väzby, nielen rodinné, neovláda slovenský jazyk a nemá dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie ubytovania.

Dĺžku lehoty zaistenia odporca odôvodnil citovaním ustanovenia § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov a dĺžkou trvania všetkých úkonov smerujúcich k vyhosteniu navrhovateľa z územia SR t.j. potvrdenie jeho totožnosti, komunikácia so zastupiteľským úradom štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, zabezpečenie náhradného cestovného dokladu a samotnou realizáciou vyhostenia. Zároveň dodal, že dĺžka zaistenia sa bude odvíjať od dĺžky vybavenia potrebných náležitostí a bude sa postupovať podľa § 90 ods. 1 písm. d) ZoPC. Stanovená doba 180 dní bola určená na základe stanoviska Útvaru policajného zaistenia Sečovce.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 5. decembra 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona číslo 404/2011 Z. z. policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona číslo 404/2011 Z. z. štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov.

Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie o zaistení navrhovateľa na účel výkonu trestu vyhostenia.

Navrhovateľ napadol rozsudok krajského súdu z dôvodu, že krajský súd dospel na základe vykonaných

dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

K námietke navrhovateľa, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že uvedenú námietku navrhovateľ bližšie nešpecifikoval ani v konaní pred krajským súdom ani odvolacím súdom.

Zo samotnej podstaty preskúmacieho súdneho konania, ktoré smeruje k prieskumu správneho konania vyplýva, že administratívny spis je obrazom a výsledkom správneho konania, pretože dokladá jeho priebeh a skutkový stav, ktorý tu bol v dobe rozhodovania správneho orgánu. Zásadne pritom platí, že skutkové dôvody, o ktoré sa opiera správne rozhodnutie, musia byť podložené obsahom administratívneho spisu - v opačnom prípade by bolo správne rozhodnutie, ktoré vzišlo za takéhoto konania nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov. Ďalšie zisťovanie skutkového stavu veci až v konaní pred súdom nie je vylúčené (§ 250i ods. 1 OSP), pretože súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Pokiaľ však krajský súd vychádzal pri rozhodovaní iba z obsahu administratívneho spisu, nemožno takémuto postupu principiálne nič vytknúť. Navyiac navrhovateľ ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu nespresnil aké dôkazy mali byť krajským súdom k lepšiemu zisteniu skutkového stavu veci vykonané, a preto za tejto situácie je možné takúto argumentáciu odmietnuť ako bezpredmetnú.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu uplatnil nasledujúce námietky: 1/ neskúmame zdravotného stavu navrhovateľa,

2/ nemožnosť naplnenia účelu zaistenia,

3/ nesprávne vyhodnotenie rizika úteku,

4/ nesprávne použité slovo v poučení o opravnom prostriedku.

V odvolaní proti rozsudku krajského súdu navrhovateľ namietal nezrozumiteľnosť rozhodnutia odporcu, pričom krajskému súdu vyčítal, že sa uvedenou námietkou nezaoberal, resp. že dospel k nesprávnemu záveru, že napadnuté rozhodnutie odporcu bolo potrebné potvrdiť ako zrozumiteľné a preskúmateľné.

Odvolací súd na tomto mieste považuje za dôležité zdôrazniť, že navrhovateľ v opravnom prostriedku neuplatnil námietku nezrozumiteľnosti rozhodnutia odporcu, preto sa ňou ani krajský súd (a to dôvodne) nezaoberal. Krajský súd vyhodnotil navrhovateľom uplatnené námietky za nedôvodné a rozhodnutie potvrdil ako zákonné a nie ako tvrdí navrhovateľ zrozumiteľné a preskúmateľné. Hoci ho za také považoval, nakoľko ho podrobil súdnemu prieskumu s výsledkom a názorom ako zákonné.

K odvolacej námietke týkajúcej sa rizika úteku a z toho namietanej nepreskúmateľnosti rozhodnutia odporcu pre nezrozumiteľnosť považuje odvolací súd za dôležité uviesť, že z rozhodnutia odporcu tak z výrokovej časti ako aj odôvodnenia rozhodnutia nespochybniteľne vyplynulo, že navrhovateľ bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, t.j. na účel výkonu trestu vyhostenia. Pokiaľ teda odporca v odôvodnení rozhodnutia poukazuje aj na riziko úteku navrhovateľa, prípadne na účelovosť podania jeho žiadosti o azyl, takéto hodnotenie rizikovosti správania navrhovateľa odporcom je síce nadbytočné, pretože navrhovateľ nebol zaistený podľa § 88a ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, vzhľadom na podrobné a logické odôvodnenie zaistenia navrhovateľa v zmysle § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov nemožno prisvedčiť námietke navrhovateľa, že takýto údaj by spôsobil nepreskúmateľnosť rozhodnutia odporcu pre nezrozumiteľnosť.

K odvolacej námietke navrhovateľa týkajúcej sa dĺžky zaistenia a efektívnosti a účelnosti zaistenia odvolací súd udáva, že tieto námietky vyhodnotil ako nedôvodné. Odporca odôvodnil prečo je zaistenia navrhovateľa na výkon trestu vyhostenia potrebné považovať za účelné a efektívne, keď uviedol, že účelom zaistenia navrhovateľa je mať osobu navrhovateľa vo fyzickej dispozícii, pritom odporca vychádzal z nálezu ÚS SR sp. zn. II US 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, v ktorom sa uvádza, že „zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhost'ovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Nemusi byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní koncept nevyhnutnosti v zmysle hľadania menej závažného zásahu do základných slobôd.“

Odporca uviedol, že účelom zaistenia je výkon právoplatného trestného rozkazu Okresného súdu Humenné, podľa ktorého by navrhovateľ odsúdený za úmyselný trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia tým, že bez povolenia a bez vážneho dôvodu sa neoprávnene zdržiaval na území SR, hoci mu bol pobyt na území SR zakázaný a bol mu uložený trest vyhostenia na dobu troch rokov, čiže pri

prepustení by navrhovateľ znova maril výkon úradného rozhodnutia. Navrhovateľ je bez cestovného dokladu, nevlastní finančnú hotovosť na zabezpečenie ubytovania a nemá nikoho, kto by mu na území SR zabezpečil ubytovania. Dobu zaistenia stanovil po dôkladnom vyhodnotení osoby účastníka konania ako aj skutočnosti, že navrhovateľ nedisponuje cestovným dokladom, pričom doba zaistenia bola stanovená úmerne dobe vystavenia cestovného dokladu ako aj vybaveniu všetkých potrebných náležitostí a k reálnemu vyhosteniu navrhovateľa do domovskej krajiny. Podľa názoru odvolacieho súdu odporca jednoznačne vo výroku svojho rozhodnutia určil lehotu zaistenia na 180 dní mesiacov v zmysle ustanovenia § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, pričom presne označil deň, kedy bol navrhovateľ zaistený. Je teda nepochybné, odkedy začala lehota plynúť a ktorým dňom dôjde k jej skončeniu (rozsudok Najvyššieho súdu SR 10Sza/2/2012 zo dňa 16.02.2012).

Stanovenú lehotu zaistenia odôvodnil existujúcimi skutočnosťami, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú takýto „čas nevyhnutne potrebný“ na zaistenie cudzinca, pričom povinnosť skúmať podmienky zaistenia v jeho priebehu odporcovi vyplýva priamo z ustanovenia § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, ako to aj uviedol odporca vo svojom rozhodnutí.

K námietke neúčelnosti a neefektívnosti zaistenia navrhovateľa odvolací súd považuje za dôležité uviesť nasledovné. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Podľa názoru odvolacieho súdu štáty majú nepopierateľné suverénne právo kontrolovať vstup cudzincov a ich pobyt na svojom území. Nevyhnutnou súčasťou tohto práva je oprávnenie štátov zadržať potenciálnych imigrantov. Ich zadržanie môže byť zlučiteľné s čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru. Dokiaľ štát nepovolí vstup na svoje územie, je takýto vstup nepovolený v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru a zadržanie osoby, ktorá si praje na územie štátu vstúpiť (pričom potrebuje na to príslušné povolenie, ktoré ešte nemá), môže byť považované za realizované preto, aby sa „zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu“.

Možno preto konštatovať, že zaistenie navrhovateľa je *ratione materiae* súčasťou čl. 5 ods. 1 písm. f) dohovoru.

Prípady pozbavenia slobody v zásade vyžadujú, aby bola periodicky kontrolovaná ospravedlniteľnosť ich ďalšieho trvania. Účelom čl. 5 ods. 4 Dohovoru je umožniť osobe pozbavenej slobody domáhať sa toho, aby súd preskúmal, či toto pozbavenie slobody je zákonné. Vzhľadom na to, že naplnenie podmienok ustanovených zákonom sa v čase vyvíja (najmä pokiaľ ide o existenciu relevantných a dostatočných dôvodov pozbavenia slobody), mala by byť zaistená možnosť domáhať sa takej kontroly opakovane v určitých primeraných intervaloch. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva čl. 5 ods. 4 Dohovoru zakotvuje procesnú záruku najmä proti pokračovaniu pozbavenia slobody, ktoré - hoci bolo pôvodne nariadené zákonným spôsobom - sa potom mohlo stať nezákonným a stratiť akékoľvek opodstatnenie. Požiadavky na urýchléné rozhodovanie o pozbavení slobody a na periodickú súdnu kontrolu v primeraných intervaloch majú svoje opodstatnenie v tom, že zabezpečujú, aby zadržaná osoba nemusela byť vystavená nebezpečenstvu, že zostane zadržovaná aj dlho po tom, ako jej pozbavenie slobody prestalo byť ospravedlniteľné (Shishkov proti Bulharsku z 9. januára 2003, § 88).

Podobne možno smerom k už vymedzeným požiadavkám z čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru poukázať na ďalšie rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, napríklad na Saadi proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok Veľkej komory, 29. január 2008, č. 13229/03 (najmä § 45), Amuur proti Francúzsku, rozsudok, 25. jún 1996, č. 19776/92 (najmä § 43), Abdolkhani a Karimnia proti Turecku, rozsudok, 22. september 2009, č. 30471/08, či Z.N.S. proti Turecku, rozsudok, 19. január 2010, č. 21896/08 (najmä § 56 a § 63).

Podľa článku 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, ktorý má v zmysle článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pre zákonmi Slovenskej republiky, možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné.

Teda, aby bolo pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody navrhovateľa.

Napadnuté rozhodnutie, ktorým odporca podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov rozhodol o zaistení navrhovateľa na účel výkonu trestu vyhostenia vzhľadom na vyššie uvedené možno považovať podľa odvolacieho súdu za riadne odôvodnené v zmysle § 47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. : 1Sža/94/2010 vyplýva, že správny orgán musí v odôvodnení rozhodnutia opísať predmet konania, poukázať na skutkové zistenia, uviesť dôkazy, z ktorých vychádzal a ako sa vyporiadal s návrhmi na vykonanie dôkazov zo strany účastníkov, prípadne s ich námietkami k vykonaným dôkazom.

Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odporcu tieto atribúty spĺňa.

Odvolaciu námietku navrhovateľa, že zaistenie navrhovateľa je neúčelné, nakoľko navrhovateľ je žiadateľom o azyl a vyhostenie navrhovateľa nemožno vykonať v lehote jeho zaistenia vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. V prvom rade treba zdôrazniť, že navrhovateľ nebol zaistený ako žiadateľ o azyl podľa §88a zákona o pobyte cudzincov. Naviac podmienku účelnosti zaistenia cudzinca nemožno spájať iba s otázkou časového predpokladu právoplatne skončeného konania vo veci žiadosti navrhovateľa o azyl. Pri opačnom výklade by prakticky neprichádzalo do úvahy zaistenie cudzinca, ktorý požiadal o azyl. Naviac podanie žiadosti o udelenie azylu nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny.

K námietke navrhovateľa, že odporca nedostatočne skúmal zdravotný stav navrhovateľa sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil s názorom krajského súdu, ktorý uvedenú námietku vyhodnotil za nedôvodnú a v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Odvolací súd verifikáciou obsahom administratívneho spisu totiž zistil, že navrhovateľ v správnom konaní neuviedol ani nenaznačil, že má nejaké zdravotné problémy, preto mu nebolo možné vyčítať, že sa nezaoberal otázkou jeho postavenia ako zraniteľnej osoby v zmysle zákona o pobyte cudzincov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Nezistil ani žiadne pochybenie v postupe odporcu ani krajského súdu. Krajský súd sa dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa uvedenými v opravnom prostriedku.

Preto záver krajského súdu o zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu, vzhľadom k tomu, že sa vysporiadal s uplatnenými námietkami navrhovateľa (na ich vyhodnotenie pre ich správnosť odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku krajského súdu, s ktorým sa plne stotožňuje) vypovedá o správnosti postupu krajského súdu pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia odporcu.

Krajský súd bol totiž viazaný rozsahom dôvodov, ktoré navrhovateľ uplatnil v opravnom prostriedku a z uvedených dôvodov preto bolo možné vyvodiť záver, že rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, bolo potrebné považovať za rozhodnutie vydané v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovел a napadnutý rozsudok podľa § 219 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, tak, že navrhovateľovi, ako neúspešnému účastníkovi konania trovy odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.